

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Haber-Yorum

Kırgız Bankacılık Sistemi İnsanların Cebinden Zengin Oluyor!

Haber:

2022 yılında Kırgızistan'daki bankacılık sisteminin, benzeri görülmemiş düzeyde kâr elde ettiği bildirildi. Zira 2022 yılında bankalar 2021'e göre beş kat daha fazla kâr elde ettiler. Nitekim Ulusal İstatistik Komisyonu'nun verilerine göre, 2022 yılında finans sektörünün toplam geliri 75 milyar Som'u aştı ve bunun 65 milyar Som'u bankaların geliri oldu ki bu, bankacılık sistemi tarihindeki en yüksek orandır.

Yorum:

Örneğin en büyük gelire sahip üç bankayı ele aldığımızda Ayıl Bankası, 2021'deki 280 milyon Som'a karşılık 2022 yılında 4.6 milyar Som elde etmiştir. Yine Buckeye Bank, 2021'deki 325 milyon Som'a karşılık 2022 yılında 4,2 milyar Som elde etmiştir. Ayrıca Kırgızistan Ticaret Bankası, 2021'deki 279 milyon Som'a karşılık 2022 yılında 2,8 milyar Som elde etmiştir. Gördüğümüz gibi bankalar 2022 yılında çok büyük kârlar elde etmişlerdir. Dolayısıyla bu gelirlerin büyük bir kısmı, normal kredi işlemlerinden değil döviz işlemlerinden elde edilmiştir. Zira Bank Finance Companies'in analizine göre, 2022 yılında ülkemizdeki bankaların dövizle ilgili işlemlerden elde ettikleri gelir %539 artarak 59,3 milyardan fazla Som'a ulaşmıştır. Bu nedenle bankaların en büyük gelir kaynaklarından biri de döviz işlemleridir. Zira ABD Doları sıkıntısı ve bu sıkıntıyı takip eden spekülasyonlar, bankaların bu tür kârları elde etmesine izin vermektedir.

Ülkemizdeki Dolar sıkıntısının birkaç sebebi vardır; olağan sebep, 2022 yılında 10,6 milyar dolara ulaşan dış ticaret hacminin 2 milyar Dolarının ihracat, 8,6 milyar Dolarının da ithalat olmasıdır. Dolayısıyla negatif denge, 6,6 milyar Dolara ulaşmıştır. Olağan Dolar sıkıntısının nedeni işte bu durumdur. Dolar sıkıntısının olağandışı sebebine gelince; bu ise Rusya'dan kaynaklanmaktadır. Zira Rusya'nın Şubat 2022'de Ukrayna'yı işgal ettiği, bunun sonucunda Rus bankalarının Batı yaptırımlarına maruz kaldığı, dahası Uluslararası para transferi yapan SWIFT sisteminden bile çıkarıldığı, ayrıca Rusya'dan Batı'ya gaz ithalatının neredeyse durdurulduğu ve Rus petrolüne kısıtlamalar getirildiği bilinmektedir. Bu eylemlerin bir sonucu olarak da Rusya'da bir Dolar sıkıntısı yaşandı. Dolayısıyla Dolara olan yüksek talep nedeniyle, resmi döviz kuru dışında karaborsada dolar için bir döviz kuru ortaya çıktı. Bir yandan Rusya'daki özel şirketler, yaptırımlar nedeniyle dış ticaretlerini ve Dolar değişimini bizim bankalarımız aracılığıyla yaparlarken Rusya'daki bazı insanlar da ruble olarak para aktarıp bankalarımızdan dolar aldılar. Diğer yandan yukarıda da belirttiğimiz gibi Kırgızistan'dan satın alınan Dolarların oradaki yüksek talep nedeniyle Rusya'da satılmasından insanlar, şirketler, hatta bankalar bile yararlandılar. İşte bu nedenlerle ülkemizdeki ABD doları Rusya'ya akmaya

başladı. Zira insanlar, 2022 yılında bir milyar dolardan fazla transfer yaptılar ve bu transferlerin %80'den fazlası Rusya'ya aittir.

Böylece ülkemiz döviz işlemlerinin yapıldığı bir "offshore bölge" konumuna gelmiştir. Bankalar da bu durumdan istifade ederek döviz işlemleri hizmetini artırmışlardır. Örneğin bankalar döviz bozdurma hizmetlerinden önceden %0,3 alırken şimdi %5'e varan oranlarda ücret alıyorlar! Ancak transfer edilen para biriminin nakit olarak alınmasından sonra yalnızca 100 ABD Doları çekilebiliyor ve tutarın geri kalanı daha düşük bir döviz kuru üzerinden arz edilecektir. Ayrıca bankalar bir banka kartından diğerine aktarılan paralardan %10'a varan komisyon alıyorlar. Buna ek olarak bazı durumlarda %60'a ulaşan marjı (döviz alım satımı arasındaki fark) artırıyorlar. Ayrıca döviz kurunu da kendilerine fayda sağlayacak ve halka zarar verecek şekilde belirliyorlar. Böylece sadece kendi çıkarlarını düşünen bankalar bu şekilde sıradan insanlar pahasına zenginleşiyorlar.

Bu bankaların sahipleri, halkın pahasına zenginleşen bir grup yozlaşmış kapitalisttir. Nitekim onlar, insanları, maslahatlarını ve acılarını hiç umursamıyorlar. Bu yüzden bu durumun ağır yükü sadece sıradan insanların omuzlarına binmektedir. Üstelik bu durum fiyatların yükselmesine ve enflasyona yol açmakta ve insanların alın teriyle kazandığı paralar değersiz bir hale gelmektedir. O halde bir avuç kapitalistin, bütün bir ülkenin nüfusu pahasına inanılmaz derecede zengin olmasına izin veren nedir? Dolayısıyla bir avuç kapitalistin insanların cebine saldırmasına izin veren, şu anda Kırgızistan'da uygulanan kapitalist sistemdir. Bu nedenle kapitalist sistem devam ettiği sürece Müslümanlar için felaket teşkil eden bu durum asla son bulmayacaktır. Bu yüzden İslam'ımıza geri dönmek, ekonomi ve her alanda şerî hükümlerini uygulamak gerekir. Tabii ki kendisi olmaksızın şerî hükümlerin tam olarak uygulanması imkânsız olan Hilafet Devleti'nin kurulması gerekir.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan
Harun Abdulhak - Kırgızistan